

Novosti iz Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata VSTV-a BiH

Pripremile: Vera Bjelogrlić i Šeila Imamović-Brković, Odjel za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata VSTV-a BiH

U prethodnim brojevima časopisa predstavljali smo redovne sadržaje koje za pravosudnu zajednicu i širu javnost objavljuje Visoko sudska i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine u okviru internet stranice Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata VSTV-a: <https://csd.pravosudje.ba/vstvfo/S/142>. U ovom broju cilj nam je čitaocima približiti novine na stranici, te kako ih korisnici mogu na najbolji način koristiti.

Na inicijativu Ureda zastupnika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine pred Evropskim sudom za ljudska prava objavljene su dvije detaljnije informacije iz predmeta *Muquishta protiv Bosne i Hercegovine i Bimal d.d. protiv Bosne i Hercegovine*. Naime, u cilju sprečavanja budućih povreda Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu: Konvencije), Ured zastupnika/agenta zatražio je od VSTV-a BiH da o ovim presudama obavijesti sve sudove u Bosni i Hercegovini, naročito one u čijoj nadležnosti su upravni sporovi, te da osigura da sudovi usklade svoju praksu s izraženim stavovima Evropskog suda za ljudska prava.

The screenshot shows the official website of the 'Odjel za sudsku dokumentaciju i edukaciju'. The header includes the logo of the Ministry of Justice of Bosnia and Herzegovina, the title 'Odjel za sudsku dokumentaciju i edukaciju', language links (Bosanski, Hrvatski, Srpski, English), and a login link ('Prijava'). Below the header is a search bar with 'Pretrazi portal' and 'Napredna pretraga' buttons. The main navigation menu includes 'Baza sudske odluke', 'Sudska praksa', 'Zakoni', 'Panelli', 'Mapa ratnih zločina', 'Vijesti', 'Biblioteka', 'Vaša pitanja', and 'Kontakt'. The page content is titled 'Bimal d.d. protiv Bosne i Hercegovine' and dated '16.09.2021.'. It contains a summary of the case, mentioning the European Court of Human Rights judgment and its implications for other courts. A sidebar on the right lists 'Prateći dokumenti' (including 'PREDMET BIMAL D.D. protiv BiH', 'AP-2430_16', 'S1_3_U_013779_15_Uvp', and 'S1_3_U_013779_13_U') and '1774 PREGLEDA' (view statistics). At the bottom, there are icons for printing, sharing, and other document actions.

Slika 1: Prikaz ekrana u kojem su predstavljene informacije o predmetu Bimal d.d. protiv BiH^[58]

Tako iz presude *Bimal d.d. protiv BiH* proizilazi neophodnost da se strankama i u upravnom sporu dostavljaju podnesci suprotne strane podneseni suđu i da im se omogući izjašnjenje na te podneske (v. Sliku 1). S druge strane, u predmetu *Muquishta protiv Bosne i Hercegovine* utvrđena je, između ostalog, povreda prava na pravično suđenje zbog arbitarnosti odluka domaćih organa. Sud je konstatovao da su organi uprave i Kantonalni sud u Sarajevu u potpunosti zanemarili pravne propise prema kojima aplikantica, strana državljanka, ima pravo na određene beneficije, stalnu novčanu pomoć i novčanu naknadu za pomoći i njegu od strane druge osobe^[59], kao i da su zanemarili svoju

[58] <https://csd.pravosudje.ba/vstvfo/B/142/article/105102>

[59] Ovo u skladu s Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini iz 2009. i 2017. godine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, 3/09, 5/10 i 43/17).

zakonsku obavezu da osiguraju da aplikantica bude upoznata sa svojim pravima, te da joj se daju prava koja joj pripadaju.

Radi unapređenja njihove dostupnosti profesionalnoj zajednici i javnosti uopšte, navedene odluke objavljene su i u Bazi sudskih odluka VSTV-a, čime je praktično započela realizacija Reformskog programa VSTV-a za period od 2021. do 2023. godine, u dijelu koji se odnosi na mjeru „Prikupiti i u bazi sudskih odluka OSDE-a VSTV-a objaviti sve presude vezane za predmete Evropskog suda za ljudska prava protiv Bosne i Hercegovine“ (mjera I.4.4 iz oblasti Unapređenje pristupa sudskim odlukama i usklađivanje sudske prakse). Radi njihove lakše pretraživosti, odluke su indeksirane odgovarajućim parametrima za pretragu.

Na internet stranici je nastavljeno i redovno informisanje o najnovijim odlukama i presudama Evropskog suda za ljudska prava, s istim ciljem usaglašavanja domaće sudske prakse s međunarodnim standarima. Priprema informacija se na sedmičnom nivou vrši u saradnji s Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, a korisnicima su kratki sažeci izabralih predmeta na službenim jezicima u BiH dostupni u istoj sedmici kada je i odlučeno o predmetu. Nastavljeno je i informisanje o razvoju sudske prakse ESLjP-a, a najnovije dostupna informacija tiče se prakse za period maj – avgust 2021. godine. Ukupno je na ovaj način pravosudna zajednica upoznata s oko 1.400 predmeta ESLjP-a.

Napore VSTV-a u ovom domenu prepoznao je i sam Evropski sud za ljudska prava, te bi se *link* na dio stranice gdje se objavljaju ovi materijali trebao uskoro naći na internet stranici ESLjP-a, radi što bolje i šire distribucije ovog vrijednog materijala. Kroz HUDOC bazu uskoro bi se takođe trebali naći i prevodi 46 presuda s francuskog na BHS jezike, koji je obezbjeden uz finansijsku podršku Evropske unije u okviru sredstava predpristupne pomoći IPA 2017.

Prevodi su trenutno dostupni kroz Informacioni sistem OSDE-a VSTV-a, u dijelu koji se tiče sudske prakse ESLjP-a, a organizovani su prema relevantnim članovima Konvencije (v. Sliku 2).

	Praksa ESLJP u pogledu člana 2. Pravo na život Izbor presuda izvršilo je Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH u saradnji sa Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. 18.02.2022.
	Praksa ESLJP u pogledu člana 5. Pravo na slobodu i sigurnost U prilogu možete preuzeti prevode presuda Evropskog suda za ljudska prava u pogledu prava na slobodu i sigurnost iz člana 5. Evropske konvencije. 18.02.2022.
	Praksa ESLJP u pogledu Pravo na imovinu iz člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju U prilogu možete preuzeti prevode presuda Evropskog suda za ljudska prava u pogledu prava na imovinu iz člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. 18.02.2022.
	Praksa ESLJP u pogledu člana 14. Zabrana diskriminacije U prilogu možete preuzeti prevode presuda Evropskog suda za ljudska prava u pogledu zabrane diskriminacije iz člana 14. Evropske konvencije. 18.02.2022.
	Praksa ESLJP u pogledu člana 6. Pravo na pravično sudjenje Izbor presuda izvršilo je Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH u saradnji sa Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. 18.02.2022.

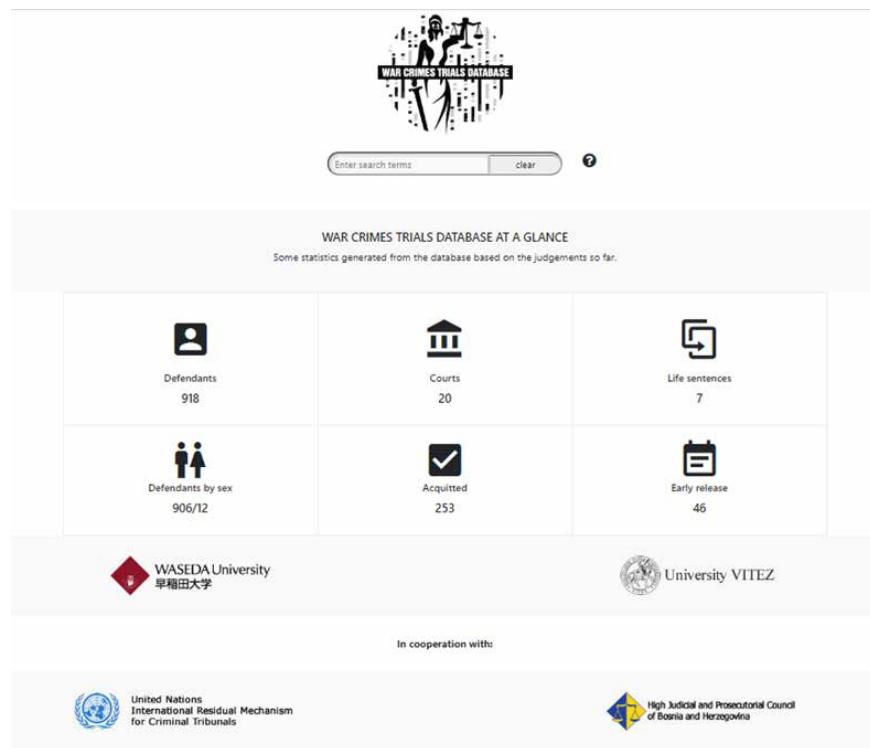
7 - 12 / 172 < 1 2 3 4 5 ... 29 >

Slika 2. Prikaz ekrana na kojem su dostupni prevodi izabralih presuda Evropskog suda za ljudska prava^[60]

[60] <https://csd.pravosudje.ba/vstvfo/S/142/kategorije-vijesti/765/767/10890>

U skladu s Reformskim programom VSTV-a intenziviran je i unos odluka iz pravosnažno okončanih predmeta ratnih zločina u Bazu sudskih odluka VSTV-a, a uporedo se ažurira i Mapa ratnih zločina dostupna na <https://maparz.pravosudje.ba/bhs>. Tako je u posljednjih šest mjeseci izvršen sistematičan unos ovih predmeta procesuiranih ne samo pred Sudom BiH, već i predmeta završenih pred entitetskim sudovima i sudovima u Brčko distriktu BiH. Radi se o unosu odluka iz 266 predmeta, čime je Baza u pogledu ovih krivičnih dijela dostigla ažurnost od cca 95%.

U skladu sa Sporazumom o saradnji kojeg je VSTV BiH u novembru 2021. godine potpisao s Pravnim fakultetom Sveučilišta „Vitez“ u Travniku, presude su takođe proslijedene na objavu u Bazi pravosnažnih predmeta ratnih zločina koja je dostupna na internet stranici <https://warcrimesdatabase.net/public/>. Radi se o bazi koja bi vremenom trebala obezbjediti objavu i pristup presudama iz predmeta ratnih zločina procesuiranih u različitim državama svijeta, počevši od Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske, Japana, te predmete procesuirane na međunarodnom nivou.

Slika 3: Prikaz početnog ekranu internet stranice na kojoj se nalazi Baza pravosnažnih predmeta ratnih zločina

Na internet stranici je takođe objavljeno i pet tematskih publikacija sudske prakse (v. Sliku 4) čija je promocija upriličena 31. januara 2022. godine u Sarajevu. Radi se o publikacijama izrađenim uz finansijsku podršku Evropske unije u okviru Projekta „Izgradnja efikasnog pravosuđa u službi građana“ – IPA 2017, a svrha njihove izrade je bila da se u saradnji sa sudovima najviše instance u Bosni i Hercegovini prikaže pregled novije sudske prakse za oblasti javnih nabavki, organizovanog kriminala i korupcije, diskriminacije, radnji dokazivanja, te obeštećenja žrtava i oštećenih u krivičnom postupku.

Kao što se može vidjeti, radi se o pregledu sudske prakse po određenim, aktuelnim pitanjima s kojima se sudovi suočavaju u svakodnevnom radu. Sve sudske odluke domaćih sudova citirane u publikacijama, kao i njihove „vezane“, nižestepene odluke, dostupne su zainteresovanim licima u okviru Baze sudskih odluka VSTV-a, a u narednom periodu obezbjediće se dalja promocija i edukacija nosilaca pravosudnih funkcija na navedene teme.

Publikacije sudske prakse

31.01.2022.

Slika 4: Prikaz ekrana na kojem su dostupne stručne publikacije^[61]

Obzirom na pozitivan odgovor korisnika, a naročito nosilaca pravosudnih funkcija kojima ovakav skup informacija predstavlja značajne alate za svakodnevni rad, u nastavku ćemo vam predstaviti najnoviji *Newsletter „Sudska praksa i novousvojeni zakoni“*.

Letak, naime, predstavlja informacije koje su u proteklom mjesecu objavljene putem navedene internet stranice a sadrži, između ostalog, odabranu praksu sudova Bosne i Hercegovine, gdje se čitaoci mogu informisati o izabranim odlukama Suda Bosne i Hercegovine, Vrhovnog suda Republike Srpske, Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, te Apelacionog suda Brčko distrikta BiH kroz elektronski pretraživu bazu sudske odluka Visokog sudskega i tužilačkog vijeća BiH.^[62]

U pogledu prakse Evropskog suda za ljudska prava predstavljene su informacije o najnovijim predmetima ovog Suda za period mart – april 2022. godine. Posebno je naglašena informacija o stavu Suda u predmetu *Muquishta protiv Bosne i Hercegovine* (za više informacija vidjeti početak priloga).

Također su predstavljeni novousvojeni zakoni Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Republike Srpske, Brčko Distrikta BiH – izmjene, dopune i ispravke. Naime, zakonodavne izmjene se redovno prate u okviru OSDE-a, te objavljaju na internet stranici u za to predviđenoj kategoriji. Javnosti su dostupne informacije o zakonodavnoj aktivnosti Parlamenta Bosne i Hercegovine, dok su zakonodavne aktivnosti entitetskih parlamenta i Skupštine Brčko distrikta dostupne nosiocima pravosudnih funkcija uz prethodnu registraciju, iz razloga zaštite autorskih prava nadležnih službenih glasnika.

Novi letak sadrži i najavu o održavanju panela za ujednačavanje sudske prakse. Naime, predstavnici Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, vrhovnih sudova entiteta i Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine planiraju održati sastanke 10., 16. i 23. maja 2022. godine iz građanske, krivične i upravne oblasti.

U konačnici, letkom se redovno promovišu i stručne publikacije izrađene u okviru domaćih i međunarodnih organizacija i drugi sadržaji koji mogu korisiti pravosuđu Bosne i Hercegovine.

[61] <https://csd.pravosudje.ba/vstvfo/S/142/article/109621>

[62] U bazi je trenutno dostupno 15.465 odluka, od čega su 8.402 odluke iz građanske oblasti, 5.658 iz krivične oblasti, 1402 iz upravne oblasti, te 3 odluke Evropskog suda za ljudska prava s vezanim odlukama sudova u Bosni i Hercegovini.

The screenshot shows a website layout with a blue header bar containing the text 'Odjel za sudske dokumentacije i edukaciju'. Below the header, there's a section titled 'Nove vijesti za period 09.03.2022 - 12.04.2022'. A note at the top says: 'NAPOMENA: Za pregled pojedinih vijesti potrebno je prethodno unijeti korisničke podatke na web portalu, koji Vam je dodijelio Odjel za sudske dokumentacije i edukaciju. osde@pravosudje.ba'.

Baza sudske prakse

- Odarbrana sudska praksa Bosne i Hercegovine**: O izabranim pravnim stavovima Suda Bosne i Hercegovine, Vrhovnog suda Republike Srpske, Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, te Apelacionog suda Brčko distrikta BiH možete se informisati kroz bazu sudske prakse Visokog sudskega i tužilačkog vijeća BiH. ... [više >](#)
- Sudska praksa ESLJ**

 - Praksa Evropskog suda za ljudska prava od 5. i 7. aprila 2022. godine**: U prilogu je informacija o najnovijim predmetima Evropskog suda za ljudska prava. ... [više >](#)
 - Praksa Evropskog suda za ljudska prava od 29. i 31.3.2022. godine**: Informacioni su, između ostalih, obuhvaćeni sljedeći predmeti: Vool and Toomik v. Estonia, Nuh Uzun and Others v. Turkey i Faulkner and McDonagh v. Ireland. ... [više >](#)
 - Praksa Evropskog suda za ljudska prava od 22. i 24.3.2022. godine**: U prilogu je informacija o novim predmetima Evropskog suda za ljudska prava. ... [više >](#)

Ovdje su prikazane samo tri nove vijesti, a ostale nove vijesti potražite na web stranici.

- Zakoni FBiH - 2022.**

 - Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju**: U „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 19/22 od 11.3.2022. godine objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. ... [više >](#)
 - Predmeti protiv BiH**

 - Muquishta protiv Bosne i Hercegovine**: Presudom je utvrđena povreda prava na pravično suđenje zbog arbitarnosti odluka donesenih u upravnom postupku, te povreda prava na suđenje u razumnom roku zbog prekomjerne dužine upravnog postupka. ... [više >](#)

Slika 5. Prikaz novog letka „Sudska praksa i novousvojeni zakoni“

Ovaj letak se priprema u saradnji sa IKT odjelom Sekretarijata VSTV-a i dostavlja svim korisnicima putem elektronske pošte na mjesечноj osnovi.

Na unapređenju dostupnosti sudske prakse kroz rad panela za ujednačavanje sudske prakse, nastaviće se raditi i u okviru projekta „EU podrška reformama pravosudnog sistema u BiH“ – IPA 2019, čija je realizacija započela 1. februara 2022. godine.

Kroz ovaj Projekat nastaviće se i jačanje odjeljenja za sudske prakse pri sudovima najviše instance u Bosni i Hercegovini, a jedan njegov dio biće posvećen daljem razvoju sadržaja internet stranice OSDE-a i njenim tehničkim unapređenjima, promociji dostupnih sadržaja krajnjim korisnicima, razvoju Mape organizovanog kriminala i korupcije, te otpočinjanju aktivnosti na približavanju prakse Evropskog suda pravde pravosuđu u Bosni i Hercegovini.